

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۴۳۶ شماره
۱۳۷۹ / ۱۰ / ۲۴ تاریخ

پیوست

بیان

ورود به دیپرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۳۱۱۰۰/۱۱/۱۹۷۹ صبح
تاریخ ثبت: ۴۵/۱۷/۷۹ عصر
اقدام کننده:

شورای فرانز

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۳۶ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۶ دولت درخصوص
موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
جمهوری اسلونی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۲۰
مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در ماده واحده به تصویب رسیده است،
در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن
شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

مهدی کروجی
رئیس مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۳۴ سق
تاریخ ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۷۹

پیوست

تعالیٰ بسم

ورود به دیرخانه شورای تکهبان
شماره ثبت: ۱۱۱۵ / ۹۷ / ۱۱ صبح
تاریخ ثبت: ۷۹ / ۱۰ / ۴۵ نصر
اقدام کننده:

لایحه موافقنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی

ماده واحده - موافقنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی مشتمل بر یک مقدمه و هجده ماده و یک ضمیمه به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

راعیت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در بخش ارجاع به داوری الزامی می باشد.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی که از این پس «طرفهای متعاهد» خوانده می شوند و عضو کنوانسیون هوایپیمایی کشوری می باشند، با تمايل یکسان به انعقاد موافقنامه ای به منظور تأسیس و بهره برداری از سرویسهای هوایی منظم فی مابین و ماورای سرزمینهای خود، نسبت به موارد زیر موافقت نمودند:

ماده ۱ - تعاریف:

۱- به جز در مواردی که فحوى عبارت معنی دیگری را ایجاد نماید، از لحاظ این

موافقنامه:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیان

شماره ۴۳۶

تاریخ ۲۰/۱۰/۱۳۷۹

پیوست

الف - اصطلاح «کنوانسیون» به کنوانسیون هوایی‌کشوری بین‌المللی که در تاریخ ۱۳۲۳/۹/۱۶ هجری شمسی مطابق با هفتم دسامبر ۱۹۴۴ میلادی در شیکاگو برای امضاء مفتوح گردید، اطلاق می‌شود و شامل هر حقیقتی که به موجب ماده (۹۰) کنوانسیون مذبور و هر اصلاحیه حقیقی یا کنوانسیونی که به موجب مواد (۹۰) و (۹۴) آن تصویب شده است، تا جایی که این موارد برای هر دو طرف متعاهد نافذ باشد خواهد بود.

ب - اصطلاح «مقامهای هوایی» در مورد جمهوری اسلامی ایران به «رئیس سازمان هوایی‌کشوری» و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان یا وظایف مشابه آن باشد و در مورد دولت جمهوری اسلونی، اداره هوایی‌کشوری وزارت حمل و نقل و ارتباطات، و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی و یا وظایف مشابه آن باشد اطلاق می‌شود.

پ - اصطلاح «شرکت هوایی تعیین شده» به یک شرکت هوایی‌کشوری که به موجب مفاد ماده (۳) موافقنامه حاضر تعیین شده و اجازه فعالیت یافته باشد اطلاق می‌گردد.

ت - اصطلاح «ظرفیت» در مورد یک هوایی‌کشور به میزان بارگیری مؤثر آن هوایی‌کشور یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح «ظرفیت» در مورد «سرویس توافق شده» به ظرفیت هوایی‌کشور در چنین سرویسی ضربدر دفعات پرواز هوایی‌کشور طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر اطلاق می‌شود.

ث - اصطلاح «سرزمین» در مورد یک کشور به مناطق خاکی و آبهای سرزمینی مجاور آن که تحت حاکمیت و سلطه آن کشور است اطلاق می‌شود

ج - اصطلاحات «سرویس هوایی»، «سرویس هوایی بین‌المللی»، «شرکت هوایی‌کشوری» و «توقف به منظورهای غیرحمل و نقل» به ترتیب دارای همان معانی است که در ماده (۹۶) کنوانسیون به آنها داده شده است.

ج - اصطلاح «نرخ» به قیمتی که باید برای حمل مسافر، بار همراه و غیر همراه پرداخت گردد و شرایطی که به موجب آن قیمتها اعمال می‌شود، از جمله قیمتها و شرایط

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۴۳۶ شماره
۱۳۷۹ / ۱۰ / ۲۴ تاریخ

پیوست

تعالیٰ بسم

مقرر برای آزانس (نمایندگی) و سایر خدمات جنبی به استثنای دستمزدها و شرایط حمل پست اطلاق می‌شود.

۲- بدیهی است که عناوین مواد موافقنامه حاضر معانی هیچ یک از مقررات آن را به نحوی از اتحاء محدود نمی‌کند یا توسعه نمی‌دهد.

۳- ضمیمه جزء لاینک موافقنامه حاضر می‌باشد و هر اشاره‌ای به موافقنامه شامل ضمیمه خواهد بود، مگر اینکه به صراحت به گونه دیگر توافق شده باشد.

ماده ۲ - اعطای حقوق:

۱- هر طرف متعاهد حقوق مصربه در این موافقنامه را جهت انجام سرویسهای هوایی بین‌المللی منظم به وسیله شرکت هوایپمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر به شرح زیر به طرف متعاهد دیگر اعطا می‌نماید:

الف - پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعاهد دیگر.

ب - توقف در سرزمین مذکور به منظورهای غیر حمل و نقل.

پ - توقف در سرزمین مذکور در نقاطی که برای آن مسیر در جدول مسیر پیوست موافقنامه حاضر مشخص گردیده است به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بار و پست در حمل و نقل بین‌المللی، چنین سرویسهای مسیرهایی از این به بعد به ترتیب «سرویسهای مورد توافق» و «مسیرهای مشخص» خوانده می‌شود.

۲- استفاده از آزادی پنجم حقوق حمل و نقل مشروط به موافقت شرکت هوایپمایی تعیین شده کشور اعطا کننده و تصویب مقامهای هوایپمایی طرفهای متعاهد می‌باشد.

۳- هیچ یک از مفاد این موافقنامه به نحوی تلقی نخواهد شد که شرکت هوایپمایی یک طرف متعاهد حق باشد در سرزمین طرف متعاهد دیگر در قبال مزد یا کرایه مسافر، اثاثیه مسافر، بار و پست به مقصد نقطه دیگری در سرزمین طرف متعاهد دیگر حمل کند.

۴- در مناطق جنگی یا تحت اشغال نظامی یا در مناطقی که بدین‌گونه تحت تأثیر قرار

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۳۶ - ت-

تاریخ ۱۷ / ۱ / ۱۳۹۲

پیوست

بعلت

گرفته‌اند، انجام این قبیل سرویسها منوط به تصویب مقامهای ذی صلاح مربوط خواهد بود.

ماده ۳ - تعیین و اجازه:

- ۱- هر طرف متعاهد حق دارد یک شرکت هوایپیمایی را برای انجام سرویسها مورد توافق در مسیرهای مشخص تعیین و مراتب را کتاباً به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید.
- ۲- پس از دریافت اعلامیه تعیین، مقامهای هوایپیمایی طرف متعاهد دیگر با رعایت مفاد بندهای (۳) و (۴) ماده حاضر به شرکت هوایپیمایی تعیین شده بدون تأخیر اجازه مربوط را اعطای خواهد کرد.
- ۳- مقامهای هوایپیمایی یک طرف متعاهد می‌توانند از شرکتی که توسط طرف متعاهد دیگر تعیین شده بخواهند که مقامهای مزبور راقانع سازند شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که معمولاً برای انجام سرویسهای هوایی بین‌المللی طبق مفاد کنوانسیون توسط مقامهای مزبور اعمال می‌گردد، حائز باشد.
- ۴- هر طرف متعاهد حق دارد در هر مورد که طرف متعاهد مزبور قانع نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هوایپیمایی مربوط در دست طرف متعاهدی که شرکت هوایپیمایی را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاهد مزبور است از اعطای اجازه بهره‌برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد و یا هر شرطی را که برای اعمال حقوق مشخص شده در ماده (۲) موافقتنامه حاضر توسط آن شرکت هوایپیمایی تعیین شده لازم بداند وضع نماید.
- ۵- در هر زمان پس از آنکه مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به مرحله عمل درآمده باشد شرکت هوایپیمایی که بدین نحو تعیین شده و اجازه کسب نموده است می‌تواند بهره‌برداری از سرویسها مورد توافق را آغاز کند مشروط بر آنکه بهره‌برداری از این سرویسها مدامی که نرخی مطابق مفاد ماده (۱۰) این موافقتنامه در مورد سرویسها مزبور وضع و لازم الاجرا نگردد انجام نپذیرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۳۶ سق

تاریخ ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۷۹

پیوست

بهم تعلیم

ماده ۴ - تعلیق و لغو:

۱- هر طرف متعاهد حق دارد در موارد مشروح ذیل اجازه بهره‌برداری صادره را لغو یا استفاده از حقوق مشخص شده در ماده (۲) این موافقتنامه را در مورد شرکت هوایپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر متعلق نماید یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق لازم بداند وضع نماید:

الف - در هر موردی که قانع نشده باشد مالکیت عمده و کنترل مؤثر آن شرکت هوایپیمایی در دست طرف متعاهدی که شرکت مذکور را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاهد مزبور است، یا

ب - در موردی که شرکت هوایپیمایی مذکور قوانین و یا مقررات طرف متعاهدی را که این حقوق را اعطای نموده است رعایت نکند، یا

پ - در موردی که شرکت هوایپیمایی مذکور به هر نحوی از انجاء عملیات بهره‌برداری را مطابق مقررات موافقتنامه حاضر انجام ندهد.

۲- جز در موردی که لغو یا تعلیق یا وضع شرایط مذکور در بند (۱) این ماده به صورت فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و یا مقررات لازم باشد، اعمال این حق فقط پس از مشورت با طرف متعاهد دیگر انجام خواهد گرفت. چنین مشورتی بین مقامهای هوایپیمایی به محض دریافت درخواست مشورت آغاز خواهد شد.

ماده ۵ - شمول قوانین و مقررات:

۱- قوانین و مقررات یک طرف متعاهد که ناظر به ورود یا خروج هوایپیماهایی که به امر هوانوری بین‌المللی اشتغال دارند از سرزمین آن یا ناظر به بهره‌برداری و هوانوری چنین هوایپیماهایی حین پرواز بر فراز یا در داخل سرزمین طرف متعاهد مذکور می‌باشد نسبت به هوایپیماهای شرکت هوایپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر مجری خواهد بود.

۲- قوانین و مقررات یک طرف متعاهد که در سرزمین خود ناظر به ورود، اقامت

تعالیٰ بهم

موقع و خروج مسافران و کارکنان و بار یا پست از سرزمین آن است از قبیل تشریفات ورود و خروج و مهاجرت و همچنین مقررات گمرکی و بهداشتی در مورد مسافران و کارکنان و اثاثیه مسافر و بار یا پست حمل شده توسط هواپیمایی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر در زمانی که در سرزمین مذکور باشد اعمال خواهد شد.

۳- هر طرف متعاهد نسخه‌هایی از قوانین و مقررات مربوط مندرج در این ماده را با بر تقاضا در اختیار طرف متعاهد دیگر خواهد گذاشت.

۴- هیچ یک از طرفهای متعاهد نباید بین شرکت هواپیمایی تعیین شده خود و شرکت هواپیمایی طرف متعاهد دیگر درخصوص اعمال قوانین و مقررات و قوانین پیش‌بینی شده در این ماده تبعیض قایل شوند.

۵- شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاهد براساس قوانین و مقررات جاری هریک از دو طرف متعاهد و با توجه به اصل عمل مقابل مجاز خواهد بود نمایندگی‌های خود را در سرزمین طرف متعاهد دیگر دایر نماید. این نمایندگی‌ها می‌توانند شامل کارکنان بازرگانی، عملیاتی و فنی اعم از کارکنان مأمور یا محلی باشند. در صورت نصب عامل کل یا عامل فروش کل، نصب عامل یادشده براساس قوانین و مقررات مربوط جاری هر طرف متعاهد صورت خواهد گرفت.

۶- انتقال درآمدهای حاصله توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاهد طبق مقررات تسعیر ارزهای خارجی قبل اجرا در دو کشور صورت خواهد گرفت. طرفها همه امکانات خود را برای تسهیل در انتقال چنین درآمدهایی پس از کسر مخارج به کار خواهند گرفت.

ماده ۶ - معافیت از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض:

۱- هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاهد که سرویسهای بین‌المللی را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهند و همچنین مواد سوختی و روغن موتور و سایر

تعالیٰ

مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم موردنیاز جاری و خواربار موجود در هواپیماهای شرکت هواپیمایی یک طرف متعاهد که مجاز به استفاده از مسیرها و سرویسهای موضوع موافقنامه حاضر می‌باشد به هنگام ورود یا خروج از سرزمین طرف متعاهد دیگر براساس عمل مقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هزینه‌های بازارسی و سایر عوارض یا هزینه‌های ملی معاف خواهد بود حتی اگر مواد مذکور زمانی مورداستفاده قرار گیرد یا به مصرف برسد که هواپیماهای مزبور بر فراز آن سرزمین در پرواز باشند.

۲- سوخت و روغن موتور و مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم موردنیاز جاری و خواربار وارد شده به سرزمین یک طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر یا اتباع آن که صرفاً به منظور استفاده در هواپیماهای طرف متعاهد اخیر الذکر می‌باشد براساس عمل مقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هزینه‌های بازارسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهد بود.

۳- سوخت و روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم موردنیاز جاری و خواربار که در سرزمین یک طرف متعاهد بار هواپیماهای شرکت هواپیمایی طرف متعاهد دیگر می‌شوند و در سرویس‌های بین‌المللی مورداستفاده قرار می‌گیرند براساس عمل مقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و مالیاتها و هزینه‌های بازارسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهد بود.

۴- لوازم جاری هوانوردی و همچنین مواد و لوازم نگاهداری شده در هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاهد تنها با موافقت مقامهای گمرکی سرزمین طرف متعاهد دیگر در آن سرزمین قابل تخلیه است.

در این صورت می‌توان این مواد را تازمانی که طبق مقررات گمرکی مجددأ صادر شود و یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامهای نامبرده قرار داد.

۵- مسافران، اثاثیه مسافر و باری که از سرزمین یک طرف متعاهد در گذر مستقیم می‌باشد و از حریمی که در فرودگاه بدین منظور اختصاص یافته خارج نمی‌شوند، فقط

بِعْلَه

مشمول کنترل ساده‌ای خواهند بود. اثاثیه مسافر و باری که درگذر مستقیم است از حقوق گمرکی و سود بازرگانی و سایر مالیات‌های مشابه معاف خواهد بود.

۶- استناد رسمی حاوی نشانه رسمی شرکت هواپیمایی مانند برچسب چمدان، بلیت هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمانبندی که به داخل سرزمین هر طرف متعاهد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر وارد شده باشد از کلیه حقوق گمرکی و سود بازرگانی و یا مالیات‌ها براساس عمل متقابل معاف خواهد بود.

ماده ۷ - هزینه‌های فرودگاهی:

۱- هریک از طرفهای متعاهد می‌تواند برای استفاده از فرودگاهها و سایر تأسیسات تحت کنترل خود هزینه‌های عادلانه و مناسبی را وضع نموده یا اجازه وضع آن را بدهد.
۲- با این وجود هریک از طرفهای متعاهد موافقت دارد که این هزینه‌ها از آنچه هواپیماهای ملی آن طرف متعاهد که در سرویسهای مشابه بین‌المللی تردد می‌نمایند و برای استفاده از این فرودگاهها و تأسیسات می‌پردازنند تجاوز نکند.

ماده ۸ - مقررات ظرفیت و تصویب برنامه‌های پرواز:

۱- شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاهد از رفتار عادلانه و متساوی برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص از فرصتهای متساوی بهره‌مند باشند.
۲- در انجام سرویسهای موردن توافق، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاهد منافع شرکت هواپیمایی طرف دیگر را منظور نظر خواهد داشت تا من غیرحق در سرویسهای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر در تمامی یا قسمی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

بِعْد

- ۳- هدف اصلی سرویسهای مورد توافق که توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاهد انجام می شود تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب برای رفع نیازمندیهای جاری و پیش‌بینی شده معقول حمل مسافر و بار و پست بین سرزمین طرف متعاهد تعیین کننده شرکت هواپیمایی و سرزمین طرف متعاهد دیگر است.
- ۴- با در نظر گرفتن اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاهد همچنین می تواند ظرفیتی را برای برآورده کردن نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمینهای کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیرهای ضمیمه موافقتنامه حاضر و سرزمین طرف متعاهد دیگر تأمین نماید.
- ۵- ظرفیتی که عرضه می شود از جمله تعداد سرویسها و نوع هواپیمای مورد استفاده شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاهد در سرویسهای مورد توافق براساس توصیه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده مورد تصویب مقامهای هواپیمایی قرار خواهد گرفت. شرکتهای هواپیمایی تعیین شده چنین توصیه‌ای را پس از شور لازم بین خود و رعایت اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده به عمل خواهند آورد.
- ۶- در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاهد، مسایل مشروح در بند (۵) فوق از طریق توافق بین مقامهای هواپیمایی دو طرف متعاهد حل و فصل خواهد گردید، تازمانی که این توافق حاصل نگردیده، ظرفیت عرضه شده توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده بدون تغییر باقی خواهد ماند.
- ۷- شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاهد، حداقل سی (۳۰) روز قبل از شروع سرویس‌ها در مسیرهای مشخص، برنامه‌های پرواز را به مقامهای هواپیمایی طرف متعاهد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود. در مورد تغییرات بعدی نیز از همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می‌توان در موارد خاص با تصویب مقامهای نامبرده کاهش داد.

تعالیٰ بهم

ماده ۹ - شناسایی گواهینامه‌ها و پروازها:

گواهینامه‌های قابلیت پرواز و گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که توسط یک طرف متعاهد صادر شده یا اعتبار یافته و هنوز به قوت خود باقی باشد، توسط طرف متعاهد دیگر برای بهره‌برداری از مسیرها و سرویسهای موضوع موافقنامه حاضر معتبر شناخته خواهد شد، مشروط بر اینکه شرایط صدور یا اعتبار این گواهینامه‌ها و پروازها مساوی یا بیش از حداقل استانداردهایی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده یا خواهد شد. در هر حال هر طرف متعاهد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پروانه‌ها از فراز سرزمین خود از شناسایی گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که جهت اتباع آن توسط طرف متعاهد دیگر یا هر دولت دیگری صادر شده یا اعتبار یافته خودداری نماید.

ماده ۱۰ - نرخهای حمل و نقل هوایی:

۱- نرخهای مورد اجرا توسط شرکتهای هوایی تعیین شده در سرویسهای مورد توافق در سطح معقولی خواهد بود که با توجه به کلیه عوامل مربوط از جمله هزینه بهره‌برداری و سود معقول و خصوصیات سرویس و نرخهای شرکتهای هوایی دیگر که در تمام یا قسمی از همان مسیرها سرویسهای منظم انجام می‌دهند وضع می‌شود.

۲- نرخهای موضوع بند (۱) این ماده براساس قواعد ذیل تعیین می‌گردد:

الف - هرگاه شرکتهای هوایی تعیین شده دو طرف متعاهد عضو یک اتحادیه بین‌المللی شرکتهای هوایی یا سازوکار تعیین نرخ باشند و یک قطعنامه نرخ ناظر بر سرویسهای موردن توافق از قبل وجود داشته باشد، نرخها براساس این قطعنامه بین شرکتهای هوایی تعیین شده طرفهای متعاهد توافق خواهد شد.

ب - هرگاه قطعنامه‌ای در باره نرخ ناظر بر سرویسهای موردن توافق وجود نداشته باشد یا یک یا هیچ یک از شرکتهای هوایی تعیین شده طرفهای متعاهد عضو اتحادیه شرکتهای هوایی موضوع بند (الف) فوق نباشد، شرکتهای هوایی تعیین شده

شماره ۴۳۶
۱۳۷۹ / ۱۰ / ۲۴
تاریخ
پیوست

تعالیٰ

طرفهای متعاهد در مورد نرخهایی که برای سرویسهای مورد توافق اعمال می‌گردد بین خود توافق خواهند نمود.

ب - نرخهایی که بدین ترتیب مورد توافق قرار می‌گیرد لااقل سی روز قبل از تاریخ پیشنهادی اجرا برای تصویب به مقامهای هواپیمایی طرفها تسليم خواهد گردید. این محدودیت زمانی به شرط موافقت مقامهای مذکور قابل کاهش است.

ت - در صورتی که شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاهد نتوانند درباره نرخهای قابل اجرا به توافق برسند یا در صورتی که یک طرف متعاهد شرکت هواپیمایی خود را به منظور انجام سرویسهای مورد توافق تعیین نموده باشد و یا چنانچه در فاصله پانزده (۱۵) روز اول از دوره سی (۳۰) روزه موضوع بند (ب) این ماده، مقامهای هواپیمایی یک طرف متعاهد عدم رضایت خود را از هریک از نرخهای توافق شده بین شرکتهای هواپیمایی طرفهای متعاهد طبق بندهای (الف) و (ب) این ماده به مقامهای هواپیمایی طرف متعاهد دیگر اعلام دارد، مقامهای هواپیمایی طرفهای متعاهد اهتمام خواهند نمود در مورد نرخهای مناسب به توافق برسند لیکن هیچ نرخی قبل از تصویب مقامهای هواپیمایی هر طرف متعاهد به موقع اجرا در نخواهد آمد.

۳- نرخهای تعیین شده به موجب مفاد این ماده تا زمانی که نرخهای جدید تعیین نشده باشد، به قوت خود باقی خواهد ماند.

۴- مقامهای هواپیمایی هر طرف متعاهد می‌باید بیشترین تلاش خود را درجهت حصول اطمینان از اینکه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده از تعرفه‌هایی که توسط مقامهای هواپیمایی طرفهای متعاهد به ثبت رسیده پیروی نموده و اینکه هیچ شرکت هواپیمایی نمی‌تواند به طور غیرقانونی بخشی از چنین تعرفه‌هایی را به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تحت هیچ عنوانی مشمول تخفیف نماید مبذول کنند.

تفصیل

ماده ۱۱ - امنیت هوانوردی:

۱- طرفهای متعاهد در راستای حقوق و تعهدات خود بهموجب حقوق بین‌الملل تأکید می‌نمایند که تعهد آنان در قبال یکدیگر برای حفظ امنیت هواپیمایی کشوری در برابر اعمال مداخله غیرقانونی جزء لاینفکی از این موافقتنامه را تشکیل می‌دهد.

طرفهای متعاهد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهدات خود بهموجب حقوق بین‌الملل، به ویژه مطابق با مفاد کنوانسیون راجع به جرایم و برخی اعمال ارتکابی دیگر در هواپیما امضاء شده در توکیو به تاریخ ۱۳۴۲/۶/۲۳ هجری شمسی مطابق با ۱۴ سپتامبر ۱۹۶۳ میلادی، کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما امضاء شده در لاهه به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ هجری شمسی مطابق با ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ میلادی و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۵۰/۷/۱ هجری شمسی مطابق با ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی عمل خواهد کرد.

۲- طرفهای متعاهد کلیه مساعدتهای لازم را جهت جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری و سایر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافران و خدمه آنها، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی و هرنوع تهدید دیگر علیه امنیت هواپیمایی کشوری را بنا بر تقاضا در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۳- طرفهای متعاهد باید در روابط دوچاره خود طبق مقررات امنیت هوانوردی تعیین شده از سوی سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری که به عنوان ضمایم کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که این مقررات امنیتی در مورد طرفها قابل اجراست عمل نمایند. آنها می‌باید از گردانندگان هواپیماهایی که محل ثبت آن هواپیماها یا محل اصلی کار و یا اقامت دائم آنها در سرزمین طرفها می‌باشد و نیز گردانندگان فرودگاههای واقع در سرزمینهای خود بخواهند که طبق مقررات امنیت هوانوردی مذبور عمل نمایند.

۴- هر طرف متعاهد موافقت دارد که می‌توان از این گردانندگان هواپیماها درخواست

شماره ۴۳۶
تاریخ ۱۳۷۹ / ۱۰ / ۲۶
پیوست

تعالیٰ

نمود تا مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که از طرف متعاهد دیگر از لحاظ ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرد رعایت کنند. هر طرف متعاهد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین او اقدامات کافی برای حفاظت از هواپیماها و بازرسی مسافران، خدمه، لوازم همراه مسافر، اثاثیه مسافر، بار و خواربار هواپیما قبل و در زمان سوار شدن مسافران یا بارگیری به نحو مؤثر معمول می شود. هر طرف متعاهد همچنین باید با هر درخواست طرف متعاهد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه معقول جهت مقابله با یک تهدید خاص برخورد مثبت داشته باشد.

۵- هنگامی که حادثه یا خطر بروز حادثه تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری یا دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافران و خدمه آن، فرودگاهها یا تأسیسات هوانوردی رخ دهد، طرفهای متعاهد باید با تسهیل ارتباطات و دیگر اقدامات مناسب به منظور پایان سریع و امن حادثه مجبور یا خطر وابسته به آن یکدیگر را یاری نمایند.

ماده ۱۲ - تسليم آمار:

مقامهای هواپیمایی هر طرف متعاهد اطلاعات و آمار مربوط به حمل و نقل انجام شده در سرویسهای مورد توافق توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده خود را به صوب سرزمین طرف متعاهد دیگر یا از آن سرزمین را به قسمی که معمولاً توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده برای مقامهای هواپیمایی ملی خود تهیه و به آنها ارائه می گردد بنابر تفاصی در اختیار مقامهای هواپیمایی طرف متعاهد دیگر قرار خواهد داد. کلیه اطلاعات اضافی آماری حمل و نقل موردن خواست مقامهای هواپیمایی یک طرف متعاهد از مقامهای هواپیمایی طرف متعاهد دیگر در صورت تفاصیاً مورد شور و توافق بین دو طرف متعاهد قرار خواهد گرفت.

بیان

ماده ۱۳ - مشاوره و اصلاحات:

- ۱- هر طرف متعاهد یا مقامهای هوایپمایی آن می‌توانند در هر زمان از طرف متعاهد دیگر یا مقامهای هوایپمایی آن تقاضای مشاوره نمایند.
- ۲- مشاوره مورد تقاضای یک طرف متعاهد یا مقامهای هوایپمایی آن در فاصله شصت (۶۰) روز از تاریخ دریافت تقاضا آغاز خواهد شد، مگر اینکه طرفهای متعاهد به گونه دیگر توافق کرده باشند.
- ۳- هر نوع اصلاح موافقنامه حاضر، پس از آنکه دو طرف متعاهد انجام تشریفات قانونی اساسی خود مربوط به انعقاد و لازم الاجراشدن موافقنامه‌های بین‌المللی را به یکدیگر اطلاع داده باشند لازم الاجرا خواهد شد.
- ۴- علی‌رغم مفاد بند (۳)، اصلاحات واردہ بر جدول مسیر ضمیمه موافقنامه حاضر ممکن است مستقیماً بین مقامهای هوایپمایی طرفهای متعاهد موردن توافق قرار گیرد، این اصلاحات پس از تأیید از طریق تبادل یادداشت سیاسی لازم الاجرا خواهد گردید.

ماده ۱۴ - حل اختلافات:

- ۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقنامه و ضمیمه (ضمایم) آن بین طرفهای متعاهد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعاهد در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذکوره حل و فصل نمایند.
- ۲- هرگاه طرفهای متعاهد نتوانند اختلاف را از طریق مذکوره حل و فصل نمایند، می‌توانند توافق نمایند موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی ارجاع کنند.
- ۳- چنانچه طرفهای متعاهد نتوانند به موجب بندهای (۱) و (۲) فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، طبق قوانین مربوط به خود اختلاف به یک دیوان سه نفره ارجاع خواهد شد که هر طرف متعاهد یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده در باره

تمام

داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفهای متعاهد ظرف شصت (۶۰) روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به دیوان داوری، از طریق مجرای سیاسی به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت (۶۰) روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاهد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند، و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد داور سوم به توافق نرسند، بنابر تقاضای هر یک از طرفهای متعاهد، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هوایپیمایی کشوری بر حسب مورد داور یا داورها تعیین خواهد نمود مشروط بر اینکه چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هوایپیمایی کشوری از اتباع هر طرف متعاهد باشد، از نایب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده نیز چنین ملیتی داشته باشد، از عضو ارشد شورا که در چنین وضع تابعیتی نباشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها تعیین نماید.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس دیوان داوری عمل خواهد کرد.

۴- دیوان داوری آیین نامه کار خود را تعیین خواهد نمود.

۵- طرفهای متعاهد تعهد می‌نمایند تصمیم‌های متخلذه به موجب ماده حاضر را رعایت کنند.

۶- مخارج دیوان داوری، از جمله دستمزدها و مخارج داوران به نسبت مساوی بین طرفهای متعاهد تقسیم خواهد گردید. هر گونه مخارجی که توسط رئیس شورا در ارتباط با دستورالعمل‌های بند (۳) این ماده به وجود آید به عنوان بخشی از هزینه‌های دیوان داوری محسوب خواهد گردید.

ماده ۱۵ - فسخ:

۱- هر طرف متعاهد می‌تواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه کتاباً به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید. این اعلام همان زمان به اطلاع سازمان بین‌المللی

شماره ۴۳۶
تاریخ ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۹۹
پیوست

بمیله

هوایپیمای کشوری خواهد رسید.

۲- در این صورت موافقتنامه دوازده ماه پس از دریافت اعلام فسخ توسط طرف متعاهد دیگر فسخ خواهد شد، مگر آنکه اعلام فسخ قبل از انقضای این مدت با تراضی طرفها پس گرفته شود. در صورت عدم اعلام وصول از سوی طرف متعاهد دیگر، اعلام فسخ چهارده روز پس از وصول آن به سازمان بین‌المللی هوایپیمایی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۶ - مطابقت با کنوانسیون‌های چندجانبه:

چنانچه کنوانسیون عمومی یا موافقتنامه چند جانبه حمل و نقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاهد لازم‌الاجرا گردد، این موافقتنامه و ضمیمه (ضمائمه) آن به نحوی اصلاح خواهد شد تا با مقررات کنوانسیون یا موافقتنامه مزبور تطبیق نماید.

ماده ۱۷ - ثبت:

این موافقتنامه و ضمیمه (ضمائمه) آن و کلیه اصلاحات آن نزد سازمان بین‌المللی هوایپیمایی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۸ - لازم‌الاجراشدن:

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاهد به طرف متعاهد دیگر دایر بر رعایت الزامات قانون اساسی خود درباره لازم‌الاجراشدن این موافقتنامه به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

بنابر مراتب فوق، نمایندگان تام‌الاختیار امضاء کننده زیرکه از طرف دولتهای متبعه خود مجاز می‌باشند، موافقتنامه حاضر را در یک مقدمه و (۱۸) ماده و یک ضمیمه امضاء نمودند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۱۳۷۸/۲/۲۱ هجری شمسی برابر با ۱۱ مه ۱۹۹۹ میلادی در سه نسخه اصلی به زبانهای فارسی، انگلیسی و اسلونیایی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند، تنظیم گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر یا اجراء، متن انگلیسی ملاک عمل است.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران	دولت جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۳۶ - ت-

تاریخ ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۷۹

بیوست

تعالیٰ

ضمیمه

جدول مسیر (۱)

الف - مسیرهایی که ممکن است توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده جمهوری اسلامی مورد بهره‌برداری قرار گیرد:

نقاط ماورا	نقاط مقصد	نقاط واسط	نقاط مبدأ
درآینده تعیین	تهران	درآینده تعیین	لیوبلیانا
خواهد شد.		خواهد شد.	

جدول مسیر (۲)

ب - مسیرهایی که ممکن است توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده جمهوری اسلامی ایران مورد بهره‌برداری قرار گیرد:

نقاط ماورا	نقاط مقصد	نقاط واسط	نقاط مبدأ
درآینده تعیین	لیوبلیانا	درآینده تعیین	تهران
خواهد شد.		خواهد شد.	

تذکر:

۱- هر شرکت هواپیمایی تعیین شده می‌تواند نقاط واسط و نقاط ماورای مشخص

شماره ۴۳۶
تاریخ ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۷۹
پیوست

تعالیٰ

شده در ضمیمه موافقنامه حاضر را به شرطی مورد بهره‌برداری قرار دهد که حق آزادی پنجم بین این گونه نقاط و سرزمین طرف متعاهد دیگر اعمال نگردد مگر اینکه در این مورد بین مقامهای ذی صلاح دو طرف متعاهد براساس توصیه‌های شرکتهای هواپیمایی تعیین شده توافقی به عمل آمده باشد.

- ۲- از نقاط واسط و نقاط مأوراء در هریک از مسیرهای مشخص می‌توان به اختیار شرکتهای هواپیمایی تعیین شده در هر پرواز یا کلیه پروازها صرفنظر نمود.
- ۳- تعداد پروازها و انواع هواپیماهای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده به شرط تأیید مقامهای هواپیمایی دو طرف متعاهد بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده مورد توافق قرار خواهد گرفت.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقنامه شامل مقدمه و هجده ماده و یک ضمیمه در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ع

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی